

Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie en peuterspeelzalen(subsidie)beleid

I. Inleiding

Op 1 augustus 2010 is de wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (wet OKE) in werking getreden. Hierin wordt aangestuurd op meer en betere voorschoolse educatie in de kinderopvang en peuterspeelzalen. Achterstanden bij kinderen kunnen vroegtijdig worden onderkend en aangepakt. De wet zet de eerste stappen in het harmoniseren van de wet- en regelgeving voor kinderopvang en peuterspeelzalen. Op basis van de wet dient een dekkend aanbod van voor en voegschoolse voorzieningen tot stand te worden gebracht. Gemeenten krijgen de taak de regie op zich te nemen en met de basisscholen, kinderopvang en peuterspeelzalen tot een gezamenlijke visie te komen voor de toekomst van de lokale voorschoolse voorzieningen.

De wet OKE heeft gevolgen voor de kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk. Daarom wordt het huidige peuterspeelzalenbeleid naast de nieuwe wetgeving gelegd om de consequenties daarvan in beeld te brengen.

In deze notitie wordt ingegaan op onderdelen van de wet OKE en de gevolgen daarvan voor de gemeente Blaricum inclusief een evaluatie van het bestaande peuterspeelzalen- en subsidiebeleid. Eerst (I) informeren wij u over de landelijke ontwikkelingen (II), daarna over de uitvoering van de VVE in Blaricum (III), het peuterspeelzalenbeleid (IV), de concrete aanpak en activiteiten voor de komende jaren (V), de financiën (VI) en tot slot over de handhaving (VII).

In **bijlage 1** treft u een overzicht aan van de bestuurlijke beslispunten en een tijdsplanning.

II. Landelijke ontwikkelingen

Het Rijk stimuleert sinds 2000 het opzetten van VVE-beleid in peuterspeelzaalwerk, kinderopvang en basisonderwijs. Voor- en voegschoolse educatie (VVE) is eigenlijk een verzamelnaam van de methodische en systematische ondersteuning en stimulering van de ontwikkeling van jonge kinderen, in de leeftijd van nul tot zes jaar. Alle kinderen profiteren ervan als hun ontwikkeling systematisch en doelgericht wordt gestimuleerd. Maar dat geldt nog eens extra voor kinderen die een ontwikkelingsachterstand hebben en voor kinderen die een grote kans hebben om zo'n achterstand op te lopen. Zij zijn speciaal gebaat bij een VVE-programma.

Met de Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie wil het kabinet werken aan het bestrijden van onderwijsachterstanden en in 2011 alle kinderen met risico's op achterstanden bereiken met een effectief VVE-programma. Het kabinet werkt tevens aan de harmonisatie van voorzieningen voor kinderen van 0 tot 4 jaar gericht op een kwalitatief goede en toegankelijke opvang voor alle kinderen in peuterspeelzalen en kinderopvanginstellingen. Onderdeel hiervan is een landelijk dekkend VVE-aanbod in peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en basisscholen voor kinderen die dat nodig hebben. Voortbouwend op het bestuursakkoord "Samen aan de slag" uit 2007 tussen Rijk en VNG heeft de VNG in 2008 afspraken met OCW gemaakt over de verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen OCW en gemeenten bij het verder ontwikkelen van het VVE-beleid.

Gemeenten hebben aangegeven de verantwoordelijkheid voor de realisatie van de VVE-doelstellingen op zich te willen nemen. Zij hebben daarbij een wettelijk vastgelegde regierol. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de voorschoolse fase (2 en 3 jarigen), het basisonderwijs voor de voegschoolse fase (4 tot en met 6 jarigen).

Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie

De Wet OKE wijzigt de Wet kinderopvang, de Wet op het onderwijstoezicht, de Wet op het primair onderwijs en enkele andere wetten in verband met wijzigingen in het onderwijsachterstandenbeleid. De wet borgt de gemeentelijke regiefunctie en geeft gemeenten de opdracht om zorg te dragen voor:

1. ***afdoende kwaliteit*** van het regulier ***peuterspeelzaalwerk*** en
2. een ***dekkend*** en hoogwaardig ***aanbod van VVE in de voorschoolse periode***.

Ad 1 Afdoende kwaliteit peuterspeelzaalwerk

De wet voorziet in een kwaliteitsimpuls voor peuterspeelzalen. Wet- en regelgeving voor de kwaliteit van peuterspeelzalen wordt in lijn gebracht met die voor de kinderopvang. Aan de Wet kinderopvang wordt daarom een deel 'kwaliteitseisen peuterspeelzalen' toegevoegd. De positie van de peuterspeelzalen wordt hierdoor versterkt. Dit draagt bij aan het behoud van de peuterspeelzaal als een laagdrempelige voorziening.

De kwaliteitseisen voor de kinderopvang zijn sinds 2005 wettelijk verankerd en zijn dus voor het hele land gelijk. Peuterspeelzaalwerk was ondergebracht bij de WMO en decentraal geregeld. Hierdoor zijn landelijk grote verschillen te zien in organisatie, kwaliteit en ouderbijdrage. Door voor peuterspeelzalen landelijke basiskwaliteitseisen in de wet op te nemen, wordt de kwaliteit van het peuterspeelzaalwerk in het hele land vergelijkbaar. De wet OKE gaat uit van de volgende kwaliteitseisen voor het regulier peuterspeelzaalwerk:

- de leidster - kindratio bedraagt één leidster op maximaal acht kinderen;
- de groepsgrootte is maximaal 16 kinderen;
- op elke groep is er minimaal één beroepskracht met opleidingsniveau PW-3.

Ad 2 Dekkend aanbod VVE in de voorschoolse periode

In de Wet op het primair onderwijs staat dat de gemeente zorgt voor voldoende en hoogwaardig aanbod van voorschoolse educatie voor kinderen met een risico op een achterstand in de Nederlandse taal. De peuterspeelzaal moet bovendien (financieel) toegankelijk zijn voor kinderen die aan voorschoolse educatie deelnemen. De gemeente moet de volgende activiteiten uitvoeren om aan de eisen van de wet te voldoen:

- het zorgen voor voldoende en kwalitatief volwaardig aanbod van voorschoolse educatie;
- het vaststellen van een maximale ouderbijdrage voor de voorschoolse educatie;
- het vaststellen van de doelgroep;
- het zich inspannen voor het bereik van alle doelgroepkinderen en zorgen voor een goede toeleiding van kinderen naar voorschoolse educatie;
- het organiseren van een doorgaande leerlijn.

In **bijlage 2** van deze notitie is een takenlijst opgesteld waarin alle nieuwe taken voor de gemeente als gevolg van wet OKE zijn opgenomen. In deze lijst is per taak aangegeven wat de stand van zaken is.

In **bijlage 3** wordt kort stilgestaan bij het effect van VVE.

Doelgroepen en kwaliteitseisen

Het rijk wil dat gemeenten een VVE programma aanbieden aan alle kinderen die dit nodig hebben. Het rijk gaat in haar berekeningen uit van het aantal kleuters met een leerlinggewicht, teruggerekend naar de voorschoolse periode. Landelijk moet een aantal VVE plaatsen gerealiseerd worden dat even groot is of groter dan het aantal kleuters met een leerlinggewicht. Het ministerie gaat uit van 45.000 doelgroepkinderen in 2011. Deze berekeningswijze biedt de gemeente een richtpunt, namelijk het aanbieden van een aantal VVE plaatsen dat minimaal gelijk is aan het aantal kinderen dat in de voorschoolse periode een leerlinggewicht heeft of krijgt zodra het naar de basisschool gaat.

Doelgroepkinderen zitten bij voorkeur in één groep met niet-doelgroepkinderen. Voorschoolse educatie wordt daarom ook aangeboden in een omgeving met niet-doelgroepkinderen zodat er een grote effect optreedt. Veel gemeenten streven bewust dergelijke gemengde groepen na om zo segregatie tegen te gaan.

Kwaliteitseisen voorschoolse educatie

Om de effectiviteit voor doelgroepkinderen te optimaliseren, moet de kwaliteit van de voorschoolse educatie hoog zijn. In de AMvB 'Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie' worden de volgende kwaliteitseisen omschreven:

- voorschoolse educatie wordt *ten minste vier dagdelen of 10 uur per week* aangeboden op een peuterspeelzaal of een kinderdagverblijf;
- voor de voorschoolse educatie wordt een breed programma gebruikt dat zich richt op de ontwikkelingsdomeinen *taal, rekenen, motoriek* en de *sociaal-emotionele ontwikkeling*;
- op een groep waaraan voorschoolse educatie wordt aangeboden staat minimaal één beroepskracht per 8 kinderen. In groepen van 9 tot maximaal 16 kinderen staan dus twee beroepskrachten;
- de beroepskrachten hebben ten minste een opleiding gevolgd op PW3 niveau. Onderdeel van deze beroepsopleiding vormt ten minste één module over het verzorgen van voorschoolse educatie; Als de beroepskracht niet deze module heeft gevolgd, bezit deze een bewijs dat specifieke scholing is afgerond over voorschoolse educatie;
- de houder van een kinderdagverblijf of peuterspeelzaal waar voorschoolse educatie wordt aangeboden, stelt jaarlijks een opleidingsplan op waarin staat beschreven hoe kennis en vaardigheden in voorschoolse educatie van beroepskrachten worden onderhouden.

De wet stelt dat er integrale programma's voor VVE gebruikt moeten worden, kortom programma's die taal, rekenen, motoriek en sociaal emotionele ontwikkeling stimuleren. Door de Erkenningcommissie van het Nederlands Jeugd Instituut (NJI) zijn momenteel zes programma's erkend als effectieve, integrale programma's: Piramide, Kaleidoskoop, Startblokken, Ko Totaal, Sporen en Speelplezier. In combinatie met een goede scholing van de leidsters kan zo een waarborg voor goede kwaliteit worden geboden. Gemeenten zijn niet verplicht één van deze zes programma's te gebruiken. Een programma moet in ieder geval de vier ontwikkelingsgebieden stimuleren. De beroepskrachten zoals leidsters in het peuterspeelzaalwerk, pedagogisch werkers in de kinderopvang en leerkrachten in de groepen 1-2 spelen een zeer belangrijke rol in de uitvoering van VVE. Hun competenties, vaardigheden en handelen zijn medebepalend voor het succes.

III. Uitvoering VVE in Blaricum

Algemeen

De gemeente Blaricum voerde tot nu toe geen VVE-beleid uit, omdat het van het Rijk geen specifieke VVE-middelen kreeg. Vanaf 2008 zijn er door het Rijk voor alle gemeenten middelen gereserveerd voor het uitvoeren van VVE-beleid. Wij hebben er bewust voor gekozen deze gelden niet aan te wenden en ons te richten op de situatie per 1 augustus 2011. Vanaf deze datum willen wij een gedegen VVE-beleid tot stand brengen. Kinderen met risico's op achterstanden zijn er immers ook in de gemeente Blaricum, misschien minder dan in sommige andere gemeenten, maar ze zijn er wel degelijk.

Bestuursopdracht uitvoering VVE

Op 1 februari 2011 heeft het college de bestuursopdracht uitvoering VVE vastgesteld. Kort samengevat omvat de opdracht (1) het tot stand brengen van een goed en dekkend voorschools aanbod voor jonge kinderen met een achterstand, (2) het in lijn brengen van de kwaliteitseisen peuterspeelzalen met die van de kinderopvang en (3) de evaluatie van het bestaande peuterspeelzalenbeleid inclusief subsidiebeleid. De gemeente Laren en Eemnes hebben een vergelijkbare bestuursopdracht geformuleerd.

In **bijlage 4** treft u de bestuursopdracht van de gemeente Blaricum aan.

Overleg met betrokken partners

In 2008 hebben betrokken partijen (peuterspeelzalen, kinderdagverblijf en basisscholen) over dit onderwerp van gedachten gewisseld. Gesproken is over een eerste aanzet om te komen tot een gezamenlijke ontwikkeling van voor- en vroegschoolse educatie in Blaricum. Afgesproken is de volgende punten uit te werken: (1) het ambitieniveau dat men wil realiseren, (2) de gevolgen die dit heeft voor de professionalisering van personeel in de vorm van mogelijke scholing in een VVE-programma, (3) een afbakening van de verantwoordelijkheden en (4) de uitwerking van afspraken op lokaal niveau. Een belangrijke invalshoek is wat de scholen en instellingen op het terrein van professionalisering zelf doen, wat ze verwachten van de gemeente en de activiteiten die de gemeente uitvoert om een zo hoog mogelijk kwaliteitsniveau in het lokale VVE-beleid te realiseren.

Bepalen van de doelgroep

De doelgroep omvat de 2 tot 6 jarigen. Het merendeel van deze kinderen is verdeeld over drie peuterspeelzalen en twee organisaties voor kinderdagopvang en de vier basisscholen (de groepen 1 en 2). Het is van belang de aantallen goed in beeld te krijgen om te beoordelen of er peuters in de leeftijd 2 en 3 jaar zijn die op geen enkele wijze gebruik maken van de voorschoolse educatie. Er ligt een uitdaging om alle door de GGD geïndiceerde 2 en 3 jarigen een VVE programma aan te bieden.

In **bijlage 5** treft u een overzicht aan van de basisscholen en de organisaties voor peuterspeelzalen en kinderopvang in Blaricum.

De gemeente is vrij in het bepalen van de doelgroep van de voorschoolse educatie. In gezamenlijk overleg met de lokale partners (basisscholen, kinderopvang en peuterspeelzalen) wordt de doelgroep bepaald. De doelgroep van het VVE beleid zijn kinderen die het risico lopen achterstanden op te lopen. Een belangrijke risicofactor is een laag opleidingsniveau van de ouders.

Tussen het opleidingsniveau van de ouders en de kansen van kinderen bestaat een statistisch verband. Het is niet zo dat een laag opleidingsniveau van ouders per definitie inhoudt dat de kinderen een grotere kans op achterstanden hebben. Omgekeerd kunnen ook kinderen van ouders met een relatief hoge opleiding toch taal- of ontwikkelingsachterstanden oplopen. Een aantal gemeenten geeft daarom de voorkeur aan het meten van daadwerkelijke (risico's op) achterstanden. Deze worden dan doorgaans vastgesteld door het consultatiebureau, bijvoorbeeld door middel van een omgevingsanalyse. Een combinatie van het opleidingsniveau van de ouders en feitelijk gemeten achterstanden bij kinderen komt ook voor. Criteria die veel gebruikt worden in aanvulling op het opleidingsniveau zijn het niet spreken van Nederlands thuis en sociaal- medische en maatschappelijke indicaties.

Uit ervaring blijkt dat de omvang van de doelgroep ongeveer 15% hoger ligt, als deze indicaties naast het opleidingsniveau van de ouders worden gebruikt. Indien de doelgroep verruimd wordt, dient de gemeente ook meer plaatsen beschikbaar te stellen. Bij de verantwoording aan het Rijk over het aantal beschikbaar gestelde VVE plaatsen geldt echter voor alle gemeenten het aantal peuters op basis van de opleiding van ouders.

Het ministerie heeft het aantal leerlingen in de gemeente Blaricum op basis van de zogenoemde gewichtenregeling voor de periode 2011-2014 bepaald op 11 kinderen. Voor deze kinderen dienen VVE plaatsen te worden gerealiseerd. Daar is voor deze periode een bedrag mee gemoeid van € 35.000.

Omgevingsanalyse doelgroep

De GGD heeft in maart 2011 een eerste zogenoemde omgevingsanalyse gemaakt. Op basis van 57 dossiers is door de GGD een inschatting gemaakt van het aantal VVE-kinderen. De GGD gaat uit van de volgende doelgroep 1. op basis van opleidingsniveau en 2. sociale factoren in de omgeving van het kind, waardoor risico op taalachterstand wordt vergroot. In Blaricum blijkt dat er 24 peuters tot deze doelgroep behoren. Het consultatiebureau bepaalt op deze wijze de doelgroep op basis van daadwerkelijke risico's op achterstanden. In **bijlage 6** treft u de "resultaten aan van het VVE-indicaties Blaricum onderzoek" van de GGD aan.

Bereik en toeleiding van doelgroepkinderen en voorlichting aan ouders

Van gemeenten wordt verwacht dat zij zich inspannen om ouders te bewegen hun kinderen daadwerkelijk aan voorschoolse educatie te laten deelnemen. De gemeente heeft hierover met de GGD afgesproken dat het informeren van ouders loopt via het consultatiebureau. De controle op de inschrijving voor de voorschoolse educatie wordt immers ook door het consultatiebureau gedaan. Afgesproken is dat één maal per maand er contact is tussen het consultatiebureau en de VVE-peuterspeelzaal. De gedachte is om een gezamenlijke folder te ontwikkelen waarin ouders worden geïnformeerd.

In **bijlage 7** treft u de aanmeldprocedure aan inclusief het invulformulier dat door het consultatiebureau wordt gebruikt.

Organisatie doorgaande lijn: afspraken met de basisscholen

De verantwoordelijkheid voor het **vroeg**schoolse deel van de VVE berust bij de schoolbesturen die hiervoor rechtstreeks middelen van de rijksoverheid ontvangen. Gemeenten, besturen van peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en basisscholen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de organisatie van een doorgaande lijn in de ontwikkeling van kinderen. Een belangrijk instrument om dit te bereiken zijn adequate afspraken over de overdracht van kinderen van de voorschoolse voorziening naar de basisschool. Hiervoor kunnen peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en basisscholen een keuze maken uit een groot aantal observatie- en overdrachtsinstrumenten.

Op 17 februari 2011 is in het Op Overeenstemming Gericht Overleg oriënterend gesproken met de schoolbesturen van het basisonderwijs. Zij onderschrijven de aanpak zoals in deze notitie omschreven:

1. afstemming peutervolgsysteem op leerlingvolgsysteem. 2. een warme overdracht van de (VVE-) peuterspeelzaal naar de basisschool en 3. één keer per jaar overleg tussen basisscholen en peuterspeelzalen.

Maximale bijdrage voor ouders die VVE volgen

Burgemeester en wethouders dienen er voor te zorgen dat er in een gemeente voldoende voorzieningen zijn waar kinderen met een risico op een achterstand in de Nederlandse taal terecht kunnen. Indien een kind deelneemt aan voorschoolse educatie stellen burgemeester en wethouders de bijdrage voor die ouders voor peuterspeelzaalwerk vast op een niveau dat overeenkomt met of lager is dan de eigen bijdrage die ouders betalen voor de opvang van kinderen in de zin van hoofdstuk 1 van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen. Dit betekent dat:

1. Ouders van kinderen die VVE volgen (uitsluitend de doelgroep) betalen maximaal een jaarbijdrage. De gemeente compenseert de VVE-peuterspeelzaal in de kosten van deze peuter.
2. De hier bedoelde maximale bijdrage bedraagt in 2011 € 244,80
3. In AMvB 297 staat dat criteria worden vastgesteld op grond waarvan een gemeente in aanmerking komt voor een specifieke uitkering. Hier wordt de specifieke uitkering onderwijsachterstanden bedoeld. In het geval van Blaricum bedraagt deze € 35.000 per jaarvoor de periode 2011-2014. De relatie tussen vergoeding en kosten is niet relevant. De gemeente wordt geacht de kosten te vergoeden ongeacht of de middelen voldoende zijn.

In **bijlage 8** treft u nadere informatie hierover aan.

IV. Peuterspeelzalenbeleid gemeente Blaricum

De gemeente Blaricum subsidieert Stichting Kinderopvang Bijvanck (SKB) en Stichting Peuterspeelgroep Blaricum (SPB). De particuliere peuterspeelgroep 't Molenwiekje wordt niet gesubsidieerd. In de prestatieovereenkomsten budgetsubsidie van de gemeente Blaricum met de SKB en SPB is vastgelegd dat de gemeente het peuterspeelzaalwerk wil stimuleren. Peuterspeelzaalwerk betreft de verzorging, opvoeding en het bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen uitsluitend bestemd voor kinderen vanaf de leeftijd van twee jaar tot het tijdstip waarop die kinderen kunnen deelnemen aan het basisonderwijs. Er zijn actiepunten geformuleerd, waaraan gewerkt wordt. Beide peuterspeelzalen hebben in de afgelopen jaren ruimschoots voldaan aan alle voorwaarden van de subsidieverordening. Dat wil zeggen dat er jaarlijks een jaarplan, begroting en rekening en financiële verantwoording is overgelegd. De organisatie voldoet hiermee aan de bepalingen van de gemeentelijke subsidieverordening.

De wet OKE stelt nieuwe kwaliteitseisen waardoor het geformuleerde peuterspeelzalenbeleid is achterhaald. Indien de gemeente Blaricum het peuterspeelzaalwerk blijft beschouwen als een (noodzakelijke) laagdrempelige voorziening voor twee en drie jarigen *waarin voldaan dient te worden aan de eisen van de wet OKE* (inclusief inrichtingseisen) is de basis voor het regulier peuterspeelzalen beleid geformuleerd. Onder "V. Concrete aanpak en activiteiten voor de komende jaren" worden voorwaarden geformuleerd. Hier zijn kosten mee gemoeid. Met name de personeelskosten voor gekwalificeerde leidsters zijn aanzienlijk. Zonder financiële ondersteuning kan het peuterspeelzaalwerk zich zelf niet toereikend in stand houden. De gemeente Blaricum is daarom bereid de peuterspeelzalen (SKB en SPB) in deze kosten tegemoet te komen. Beide peuterspeelzalen hebben een begroting voor 2011 opgesteld. Zonder subsidie is er sprake van een (structureel) tekort van € 70.050 bij SKB en € 57.494 bij SPB (gegevens begroting 2011 op basis van de wet OKE). De VNG heeft een methodiek uitgewerkt waarmee de jaarlijkse exploitatiekosten in beeld worden gebracht. Het zou een optie zijn om een bepaald percentage van deze kosten, zijnde het regulier peuterspeelzaalwerk en de VVE functie, te subsidiëren. In **bijlage 9** treft u hiervan een uitwerking aan. Subsidieering vindt plaats op basis van aantal groepen. Een groep bestaat uit 16 peuters; een groep blijft gesubsidieerd met een minimale bezetting van 8 peuters. Onder deze grens wordt geen subsidie beschikbaar gesteld. Daarnaast worden de VVE peuterplaatsen ingekocht bij de SKB in de vorm van een toeslag per peuter.

Samenwerking

SKB, SPB, Kinderopvang Huizen, Humanitas en Banjer hebben aangegeven tot meer samenwerking te willen komen. Wij opteren in dit verband voor een lichte samenwerking. Deze willen wij nader onderzoeken en indien gewenst stimuleren. Een lichte samenwerking is gericht op het uitwisselen van kennis en expertise tussen peuterspeelzalen en kinderopvang. Het gaat dan om expertise op het terrein van VVE, pedagogische aanpak of de professionaliteit van de organisatie en/of het personeel. Een kinderopvangorganisatie en een organisatie voor peuterspeelzaalwerk werken dan op verzoek van de gemeente samen op enkele onderdelen van het organisatorisch of pedagogisch beleid. Met deze vorm van samenwerking wordt vooral bevorderd dat de voorzieningen profiteren van elkaars kracht en ervaring en dat ze meer op elkaar afgestemd raken.

Het is verstandig om ook de bibliotheek bij de samenwerking te betrekken. De openbare bibliotheek Huizen, Laren, Blaricum heeft immers extra aandacht voor specifieke doelgroepen. Deze is gericht op het voorkomen of verminderen van (taal) achterstanden, zodat men actief kan deelnemen aan de maatschappij. Zo is ook de voor en vroegschoolse periode een belangrijk onderwerp voor de bibliotheek. Deze aandacht kan op verschillende manieren vorm krijgen door middel van een aanbod op het gebied van ontluikende geletterdheid, de taalontwikkeling op hele jonge leeftijd.

In bijlage 16 (samenwerking tussen betrokken partijen) en bijlage 15 (samenwerking met bibliotheek) wordt hier nader op ingegaan.

Verordening ruimte- en inrichtingseisen peuterspeelzalen

De wetgeving is er op gericht om jonge kinderen in peuterspeelzalen en kindercentra een veilig en stimulerende omgeving te bieden en de regelgeving over peuterspeelzalen te harmoniseren met de kinderdagopvang. Er ontstaat een landelijk kwaliteitskader voor zowel de peuterspeelzalen als de kinderdagopvang met minimum kwaliteitsseisen. In de wet zijn een aantal minimale eisen voor de peuterspeelzalen vastgelegd. Gemeenten dienen de ruimte en inrichting van de peuterspeelzalen zelf te regelen. Daarom is er een modelverordening ruimte- en inrichtingseisen peuterspeelzalen opgesteld. Kwalitatief verantwoorde opvang voor kinderen kan niet zonder het stellen van kwaliteitseisen.

Eisen inzake ruimte en inrichting vormen hier een essentieel onderdeel van. De eerste levensjaren van een kind zijn belangrijk voor de ontwikkeling van de cognitieve, de sociaal-emotionele en de motorische vaardigheden. De opvoeding door de ouders legt daarvoor de basis, maar ook de rest van de omgeving waarin het kind opgroeit is van belang. Veel kinderen brengen enkele uren per dag door in peuterspeelzalen en andere kindercentra. Ze moeten daar veilig kunnen spelen en voldoende ruimte hebben. Bestaande eisen over veiligheid en gezondheid die algemeen geldend zijn en volgen uit andere wet- en regelgeving zoals bouwvoorschriften, brandveiligheidsvoorschriften, eisen aan speeltoestellen, keukenhygiëne en dergelijke.

Afwijking verordening

SKB en SPB kunnen voldoen aan de eisen van de nieuwe verordening. Dat is afgestemd. Met betrekking tot peuterspeelgroep `t Molenwiekje ligt dit anders. Het betreft hier een particuliere, kleinschalige peuterspeelzaal die vanuit de historie (vanaf 1987) een rol heeft gespeeld in de opvang van peuters. Een dergelijke peuterspeelzaal kan niet aan alle eisen van de verordening voldoen. De verordening biedt daarom de mogelijkheid om afwijkingen toe te staan. Concreet gaat het om artikel 2, lid 1 (Groepspeelruimte): “in een peuterspeelzaal is voor ieder kind minimaal 3,5 m² bruto oppervlakte aan groepspeelruimte beschikbaar” en artikel 3, lid 1 (Buitenspeelruimte): “de peuterspeelzaal beschikt over aangrenzende buitenspeelruimte”. `t Molenwiekje kan niet voldoen aan beide bepalingen in de verordening. Hierover is uitvoerig tussen het college en de eigenaar van de peuterspeelzaal gesproken. De volgende afspraken zijn gemaakt.

1. De binnenruimte telt 22 m². Dit betekent dat er 6 kinderen aanwezig mogen zijn. De peuterspeelzaal werkt momenteel met 9 peuters. De eigenaar heeft het college laten weten met ingang van 1 juli 2014 de peuterspeelzaal te willen sluiten. Dit betekent dat de peuterspeelzaal vanaf 1 juli 2011 nog 3 jaar in gebruik zal zijn. Wij stellen voor het aantal peuters per jaar af te bouwen en op de afwijking niet te handhaven. Dat wil zeggen per 1 juli 2012 8 peuters en per 1 juli 2013 7 peuters.
2. Als buitenspeelruimte maakt `t Molenwiekje gebruik van een openbaar speeltuintje. Dit speeltuintje is passend ingericht. Soms wordt er ook op een veldje in de buurt gespeeld. Deze voorziening is voor het college acceptabel.

Door gebruik te maken van de hardheidsclausule, artikel 7 van de verordening kan in deze bijzondere omstandigheid van beide bepalingen worden afgeweken. Afwijking is mogelijk indien gelet op het belang van kwalitatief verantwoorde opvang voor kinderen in een peuterspeelzaal dit anders leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard. Door dit op te nemen in deze notitie stemt het college in met de afwijking in deze specifieke situatie.

In **bijlage 10** treft u deze modelverordening ruimte- en inrichtingseisen peuterspeelzalen aan.

V. Concrete aanpak en activiteiten voor de komende jaren

De gemeente Blaricum wenst als basisvoorziening goed georganiseerd laagdrempelig peuterspeelzaalwerk te realiseren. SKB en SPB krijgen deze rol toebedeeld. SKB krijgt bovendien de rol als VVE peuterspeelzaal. Beide peuterspeelzalen zijn bereid een samenwerkingsverband aan te gaan met als doel een methodische en systematische ondersteuning van de ontwikkeling van jonge kinderen, in de leeftijd van 2 tot 6 jaar tot stand te brengen; waarbij de periode 4 tot 6 jaar op de basisschool plaatsvindt..

De peuterspeelzalen hechten aan behoud van de eigen identiteit. Iedere peuterspeelzaal werkt met een eigen pedagogisch plan waarin het beleid wordt geformuleerd hoe men peuter en ouders wil ondersteunen. Met beide peuterspeelzalen zijn de volgende afspraken gemaakt om de samenwerking inhoud te geven, enerzijds om verantwoord peuterspeelzaalwerk en anderzijds om een kwalitatief goede voorschoolse educatie tot stand te brengen:

1. het reguliere peuterspeelzaalwerk wordt uitgevoerd door peuterspeelzaal SKB en SPB voor de periode 2011-2014;
2. SKB wordt aangewezen als gemeentelijke VVE-peuterspeelzaal;
3. het gaat om een laagdrempelige opvang voor peuters, die algemeen toegankelijk is;
4. de algemene ontwikkeling en de taalontwikkeling van peuters dient te worden gestimuleerd;
5. beide peuterspeelzalen dienen een visie over de bestrijding van achterstanden in de voorschoolse periode te ontwikkelen en deze af te stemmen met het basisonderwijs;
6. de activiteiten dienen er op gericht te zijn om zoveel mogelijk (onderwijs)achterstanden bij het betreden van de basisschool te voorkomen;
7. ouders bij opvoedingsvragen en/of -problemen dienen te worden ondersteund;
8. mogelijke achterstanden in de ontwikkeling, gekoppeld aan verwijzing van kinderen en/of ouders naar hulp- en dienstverlening (kennis hebben van de sociale kaart) dienen vroegtijdig te worden gesignaleerd;
9. in samenwerking met de Blaricummer basisscholen dient een uniforme overdrachtsregeling op basis waarvan een rapportage wordt opgesteld die inzicht geeft in relevante ontwikkelingen van elke peuter;
10. de samenwerking tussen peuterspeelzalen onderling dient te worden bevorderd, door
 - gezamenlijk als gesprekspartner te functioneren voor de gemeente;
 - een jaarplan op te stellen van de bijeenkomsten voor overleg tussen de leidinggevenden van de peuterspeelzalen;
 - een gezamenlijk folder tot stand te brengen voor belanghebbenden waaronder ouders, zorgloket/consultatiebureau, enz;
 - elkaar te ondersteunen bij hulpvragen op welk gebied dan ook;
 - samen te werken en af te stemmen met externe instantie waaronder organisaties van kinderopvang;
 - elkaar te ondersteunen in scholing/cursussen;
 - elkaar te ondersteunen bij projecten / activiteiten.

SPB, Humantias, Kinderopvang Huizen, kinderopvang Banjer hebben ingestemd met de speciale positie van SKB. Deze bestaat er uit dat het VVE-aanbod in de gemeente Blaricum door deze stichting wordt verzorgd. SKB heeft er voor gekozen om te gaan werken met het VVE-programma Puk en Ko.

VI. Financiële ondersteuning

De gemeente Blaricum ontvangt voor het versterken van het peuterspeelzaalwerk structureel een bedrag van € 19.778 (66500402 peuterspeelzalen 600004 Stelpostnieuw beleid) per jaar. Deze gelden zitten in de algemene uitkering tot en met 2014. Voor het opzetten van een dekkend aanbod VVE ontvangt de gemeente Blaricum van het rijk gedurende deze periode bovendien een bedrag van € 35.000 per jaar (beschikking ministerie d.d. 13 januari 2011 kenmerk OND/ODB-2010/99225M). Dit betekent dat de gemeente in de periode 2011-2014 totaal een bedrag krijgt van € 54.778 (€19.778 en € 35.000) per jaar. Beide peuterspeelzalen ontvangen jaarlijks een subsidie in het tekort van hun exploitatie. Hier is in 2011 een bedrag mee gemoeid van € 82.161 (66500402 Peuterspeelzalen 642502 Peuterspeelgroep Blaricum en 642503 Kinderopvang Bijvanck). Op dit bedrag wordt vanwege de bezuinigingsoperatie nog een korting toegepast van 10%. Het resultaat hiervan is € 73.945. Samen met voornoemd bedrag van € 54.78 geeft dit een totaal van € 128.723 per jaar. Hiemee kan de gemeente in overleg met de instellingen enerzijds een samenhangend Plan van Aanpak met daarin VVE-activiteiten financieel ondersteunen en anderzijds een verantwoord peuterspeelzalensubsidiebeleid tot stand brengen. Dit bedrag betekent een dekking van 49,319% van de kosten die door de VNG als norm is berekend (“referentie tariefopbouw peuterspeelzaalwerk” van de VNG (zie **bijlage 9**)).

Het bovenstaande wordt duidelijk gemaakt in onderstaande tabel.

Jaren	Kwaliteitsimpuls peuterspeelzalen (van het rijk)	VVE-aanbod organiseren (van het rijk)	Totaal	Regulier subsidiebedrag inclusief korting van 10% (2011 en volgende jaren)	Totaal beschikbaar 2011-2014
2011	€ 19.778	€ 35.000	€ 54.778	€ 73.945	€ 128.723
2012	€ 19.778	€ 35.000	€ 54.778	€ 73.945	€ 128.723
2013	€ 19.778	€ 35.000	€ 54.778	€ 73.945	€ 128.723
2014	€ 19.778	€ 35.000	€ 54.778	€ 73.945	€ 128.723

Deze middelen (€ 128.723) worden op basis van het nieuwe beleid en op grond van de referentie tariefopbouw peuterspeelzaalwerk van de VNG (bijlage 9) als volgt verdeeld: ten behoeve van het regulier peuterspeelzaalwerk € 89.070 en ten behoeve van het organiseren van het VVE aanbod € 39.653. Verdeeld over de negen bestaande groepen kan dit als volgt worden weergegeven in onderstaande tabel.

Jaren	Aantal groepen totaal	Bedrag per groep	Totaal	VVE-peuters	Bedrag per VVE-peuter	Totaal	Totaal regulier psz-werk en VVE
2011	9	€ 9.897	€ 89.070	24	€ 1.652	€ 39.653	€ 128,7
2012	9	€ 9.897	€ 89.070	24	€ 1.652	€ 39.653	€ 128,7
2013	9	€ 9.897	€ 89.070	24	€ 1.652	€ 39.653	€ 128,7
2014	9	€ 9.897	€ 89.070	24	€ 1.652	€ 39.653	€ 128,7

NB De opleiding “VVE-trainer” voor twee leidsters wordt door SKB betaald uit de subsidiegelden.

De subsidie aan SKB en SPB wordt – indien zij voldoen aan de voorwaarden - met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2011 beschikbaar gesteld. Door de subsidie toe te kennen voor de periode 2011-2014 en dus te koppelen aan de rijksbijdrage is de gemeente verzekerd van dekking van de kosten die met dit beleid gemoeid zijn. Na 2014 wordt het beleid opnieuw beoordeeld aan de hand van een evaluatie in 2013. Daarin wordt

eventueel bijgesteld rijksbeleid meegenomen. Ook kunnen de bedragen worden aangepast indien er in de periode 2011-2014 sprake is van gewijzigd rijks en/of gemeentelijk beleid. Door een budgetplafond in te stellen worden de financiële gevolgen ingekaderd. De vraag kan echter worden gesteld wat de gevolgen zullen zijn als er (nog) meer VVE-peuters geïndiceerd worden door de GGD? Het lijkt redelijk op basis van afrekening deze gelden te compenseren.

Onzekere factor is nog het volgende. De gemeente dient de kosten te compenseren voor ouders die VVE geïndiceerd zijn.. Het is op dit moment niet mogelijk aan te geven welke kosten hier mee gemoeid zijn.

VII. Toezicht en handhaving

De bepalingen over toezicht op en handhaving van de kwaliteit van voorschoolse voorzieningen zijn in de wet OKE samengebracht en uitgebreid. Het betreft de volgende taken:

- Verantwoordelijkheid voor, toezicht op en handhaving van de kwaliteit van de kinderopvang en het peuterspeelzaalwerk ligt bij gemeenten.
- Controle op kwaliteitseisen aanbod voorschoolse educatie door de GGD.
- Opzet van een landelijk register van peuterspeelzalen en kinderdagverblijven die voorschoolse educatie aanbieden.
- Verslag over het uitgevoerde toezicht en resultaten daarvan aan gemeenteraad en minister.

College van Burgemeester en wethouders van de gemeente Blaricum.

Blaricum, 7 juni 2011

De volgende bijlagen treft u aan:

1. Bestuurlijke beslispunten en tijdsplanning
2. Takenlijst nieuwe taken voor de gemeente als gevolg van wet OKE
3. Effect van VVE
4. Bestuursopdracht uitvoering VVE
5. Organisaties voor peuterspeelzalen en kinderopvang in Blaricum
6. Resultaten onderzoek VVE-indicaties Blaricum
7. Aanmeldprocedure VVE plus invulformulier
8. Maximale bijdrage voor ouders die VVE volgen
9. Berekening subsidie per peuter
10. Model Verordening ruimte- en inrichtingseisen peuterspeelzalen

Relevant cijfermateriaal

11. Aantal peuters die momenteel een peuterspeelzaal en/of kinderopvanglocatie in Blaricum bezoeken
12. Aantal betrokken leidsters en onderwijsgevendenden (in verband met eventuele VVE-scholing)
13. Aantal leerlingen in de leeftijdscategorie 2 en 3 jaar (hoe groot is het potentieel)

Met betrekking tot de samenwerking met de bibliotheek Huizen Laren Blaricum

14. Mogelijkheden samenwerking De Bibliotheek met de gemeente, peuterspeelzalen, de kinderdagverblijven in het kader van VVE

Verschil tussen peuterspeelzalen en kinderopvang

15. Wat is het verschil tussen kinderopvang en peuterspeelzalen?

Over samenwerking tussen de peuterspeelzalen, kinderopvang en gemeente

16. Samenwerking

Bijlage 1: “Bestuurlijke beslispunten en tijdsplanning”

Bestuurlijke beslispunten

1. Instemmen met de volgende in bijgaande notitie (verder “de notitie”) uitgewerkte en in de wet OKE geformuleerde opdrachten:
 - a. Zorg dragen voor afdoende kwaliteit van het regulier peuterspeelzaalwerk;
 - b. zorg dragen voor een dekkend en hoogwaardig aanbod van VVE in de voorschoolse periode;
 - c. zorg dragen voor toezicht en handhaving op de kwaliteit van peuterspeelzalen en voorschoolse educatie en
 - d. het jaarlijks organiseren van overleg met relevante partijen over kernpunten van voor- en vroegschoolse educatie waaronder de doorgaande leerlijn.
2. Instemmen met de omschrijving van de te hanteren doelgroep zoals in de notitie is uitgewerkt.
3. Voor de periode 2011-2014 SKB aanwijzen als gemeentelijke VVE-peuterspeelzaal. Dit houdt in dat deze stichting dient te voldoen aan de voorwaarden zoals in de notitie zijn uitgewerkt alsmede dat SKB het VVE aanbod in de gemeente Blaricum verzorgt.
4. Voor de periode 2011-2014 SKB als VVE-peuterspeelzaal onder het regiem van de gemeentelijke subsidieverordening financieel ondersteunen in de vorm van een bedrag per peuter die door de GGD VVE geïndiceerd is.
5. Instemmen met de evaluatie van het subsidiebeleid peuterspeelzalen tot en met 2011 zoals in de notitie is uitgewerkt.
6. Het peuterspeelzaalwerk uitgevoerd door SKB en SPB met ingang van 2011, voor de periode 2011-2014, aanwijzen als regulier peuterspeelzaalwerk.
7. Vaststellen dat genoemde twee peuterspeelzalen in de gemeente Blaricum als basisvoorziening voldoende is in relatie met een aanbod van circa 140 2 en 3 jarigen.
8. Voor de periode 2011-2014 het regulier peuterspeelzaalwerk met ingang van 2011 onder het regiem van de gemeentelijke subsidieverordening financieel ondersteunen door middel van een subsidienorm per groep zoals in de notitie is uitgewerkt.
9. Instemmen met de met de GGD en schoolbesturen voor basisonderwijs gemaakte afspraken die als zodanig in de notitie tot uitdrukking komen.
10. Instemmen met de genoemde verordening ruimte- en inrichtingseisen peuterspeelzalen en de in de notitie geformuleerde afwijkingen met betrekking tot peuterspeelgroep `t Molenwiekje.
11. Notitie en bestuurlijke beslispunten bespreken in de RTG van 28 juni en in de raad van 5 juli a.s.
12. Het subsidieplafond ten behoeve van de VVE-functie voor de periode 2011 tot en met 2014 vaststellen op maximaal € 39.653. Het subsidieplafond voor de reguliere peuterspeelzaalfunctie voor de periode 2011 tot en met 2014 vaststellen op maximaal € 89.070. De bedragen worden aangepast indien er in de periode 2011 tot en met 2014 sprake is van gewijzigd rijksbeleid dan wel gemeentelijk beleid.
13. Het in deze notitie geformuleerde beleid na 3 jaar evalueren.

Tijdsplanning

Planning van werkzaamheden in relatie met de bestuursopdracht

- 24 februari 2011: eerste oriënterende bijeenkomst
- oriënterende afstemming in het OOGO van 17 februari 2011
- 14 maart 2011: gesprek met VVE-partijen en GGD om aantal zaken concreet door te spreken
- 30 maart 2011: gesprek met SKB over opleiding leidsters in combinatie met psz Laren
- 12 april 2011: “notitie Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie en peuterspeelzalen(subsidie)beleid” notitie afgestemd met beleidsregie
- 13 april 2011: bespreken met directeuren basisscholen (overdracht en doorgaande leerlijn)
- 20 april 2011: “notitie Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie en peuterspeelzalen(subsidie)beleid” bespreken met VVE-partners (peuterspeelzalen, kinderopvang, GGD en Bibliotheek)
- mei 2011: notitie in college brengen
- mei 2011: terugkoppeling aan partijen inclusief basisscholen
- 24 mei 2011 afstemming met portefeuillehouder en beleidsregiseur
- 7 juni 2011: raadsvoorstel en- besluit in college
- 28 juni 2011: behandeling in RTG
- 5 juli behandeling in raad inclusief vaststellen verordening ruimte- en inrichtingseisen peuterspeelzalen
- augustus 2011: start (VVE-)peuterspeelzaalbeleid

Bijlage 2: “Takenlijst nieuwe taken voor de gemeente als gevolg van wet OKE”

Herkomst taak	Taakomschrijving	Stand van zaken	Door wie?
Kwaliteitsimpuls regulier peuterspeelzaalwerk	1 Inventarisatie aantal vrijwilligers per groep, aantal peuters per groep, leidsterkind ratio en beroepskrachten met gevraagde opleidingseisen	Is inzichtelijk gemaakt in bijlage 11 en 12	SKB en SPB en 't Molenwiekje
	2 Indien inventarisatie daar aanleiding voor geeft: zorgen dat peuterspeelzalen aan alle nieuwe eisen voldoen, dus: – leidster kind ratio 1 op 8 – maximaal 16 peuters op 1 groep – iedere groep minimaal 1 beroepskracht met PW opleiding of equivalent	De peuterspeelzalen hebben aangegeven dat zij hieraan voldoen	SKB en SPB en 't Molenwiekje
	3 Subsiestromen <i>regulier</i> peuterspeelzaalwerk inzichtelijk krijgen en indien nodig de verordening aanpassen zodat nieuwe eisen als voorwaarde erin staan	SKB en SPB worden door de gemeente Blaricum per groep gesubsidieerd. 't Molenwiekje wordt als particuliere peuterspeelzaal niet gesubsidieerd. De peuterspeelzalen kunnen voldoen aan de verordening ruimte- en inrichtingseisen (bijlage 10)	BEL-Combinatie
	4 Afspraken maken met GGD over toezicht met een onderscheid toetsen van landelijke kwaliteitseisen en extra door de gemeente gestelde eisen	Dit moet nog plaatsvinden. Eisen wet en verordening ruimte- en inrichtingseisen peuterspeelzalen zullen getoetst moeten worden	BEL-Combinatie en GGD
Dekkend aanbod voorschoolse educatie	1 Besluit over wie behoort tot de doelgroep	Dit is reeds besproken met de GGD en betrokken partijen	Betrokken partijen zijn het hier over eens
	2 Realiseren van voldoende VVE plaatsen	Er zijn door de GGD 11 VVE kinderen geïndiceerd. Deze worden opgevangen door SKB	GGD, SKB en BEL-Combinatie

	3	Aanpassen ouderbijdrage voor ouders doelgroepkinderen peuterspeelzalen (moest voor 01-11-2009)	De minister heeft deze regeling teruggenomen. Er wordt een nieuwe regeling verwacht. Op dit moment zijn de consequenties hiervan niet duidelijk. Zie bijlage 8.	SKB en BEL-Combinatie
	4	Zorgen dat uitvoering VVE volgens nieuwe kwaliteitseisen voldoet (AMvB volgt voorjaar 2010). Het gaat om: – twee beroepskrachten op 1 groep – nascholing – gebruik integrale programma's – aanbod van 4 dagdelen of 10 uur	SKB is bezig dit op orde te krijgen. Dat wil zeggen dat de leidsters VVersterk hebben gevolgd (basismodule) en begin 2012 de module VVE trainer volgen	SKB en BEL-Combinatie
	5	Inspanningsverplichting bereik doelgroepkinderen door goede toeleiding	Afspraken met de GGD zijn hierover gemaakt	SKB en BEL-Combinatie
	6	Maken van afspraken met bestuurlijke partners over overdracht en doorgaande leerlijn	Planning is om dit in april a.s. met de directeurs van de basisscholen te bespreken	SKB en BEL-Combinatie
Toezicht en handhaving	1	Peuterspeelzalen en kindercentra op de hoogte brengen van nieuwe regels rond toezicht en handhaving voor regulier peuterspeelzaalwerk en VVE	Toekomst	BEL-Combinatie
	2	Afspraken maken met GGD over toezicht	Toekomst	BEL-Combinatie
	3	Verslag opstellen van uitkomsten toezicht aan gemeenteraad en Minister	Toekomst	BEL-Combinatie
	4	Registreren van alle peuterspeelzalen en kinderdagverblijven en opnemen of ze VVE aanbieden	Zodra beleid is vastgesteld	BEL-Combinatie
Jaarlijks verplicht overleg	1	Overleg voeren en verplichte afspraken maken met bestuurlijke partners over doelgroepbepaling, toeleiding, doorgaande leerlijn, overdracht en resultaten vroegschoolse educatie	Jaarlijks	BEL-Combinatie

Bijlage 3: “effect van VVE”

De centrale overheid stimuleert de VVE. Landelijk maken veel kinderen gebruik van een VVE-voorziening en gaan er miljoenen euro's naar de sector. Het is dan logisch om de vraag te stellen: heeft VVE werkelijk effect? Naar deze vraag is veel onderzoek gedaan. De meeste onderzoekers zijn het erover eens dat het zinvol is als kinderen op jonge leeftijd deelnemen aan speciale stimuleringsprogramma's. Het blijkt dat VVE een positief effect heeft op de cognitieve ontwikkeling en taalontwikkeling van kinderen. De onderzoekers benadrukken echter wel dat het effect sterk afhangt van de manier waarop een VVE-programma wordt uitgevoerd. Hoe beter de uitvoering, hoe groter het effect. Er is ook onderzoek gedaan naar de economische effecten van VVE. Aangetoond is dat kinderen die op jonge leeftijd deelnemen aan een VVE-programma beter presteren op school, meer kans hebben op werk, minder vaak een uitkering krijgen en minder vaak in de criminaliteit belanden. Dat bespaart kosten bij deze mensen op latere leeftijd. Berekend is dat elke euro die in VVE wordt geïnvesteerd uiteindelijk zeven euro oplevert! Overigens concluderen veel onderzoekers dat er bij *alle* kinderen sprake is van zo'n positief economisch effect, maar dat kinderen uit achterstandsgroepen extra profiteren.

Bijlage 4: “bestuursopdracht uitvoering VVE”

GEMEENTE BLARICUM

BESTUURSOPDRACHT IMPLEMENTATIE WET OKÉ

Besluit B&W d.d.: 1 februari 2011

Primaathouder: Team Welzijn / Jeroen Verburg

Portefeuillehouder: Gijs van Loef

1. Onderwerp/zaak:

Per 1 augustus is de Wet Oké (Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie) van kracht. De hoofddoelstelling van de wet is om voor jonge kinderen in peuterspeelzalen en kindercentra een veilige, stimulerende omgeving te creëren waarbij medewerkers in staat zijn om een risico op een achterstand te signaleren en dat effectief aan te pakken. Het gaat om één of meerdere achterstanden op het gebied van taal, rekenen, sociaal- emotionele of cognitieve vaardigheden.

Voor gemeenten betekent dit een niet vrijblijvende inspanningsplicht om:

- een goed en dekkend voorschools aanbod te doen aan alle jonge kinderen met een achterstand.
- het minimumniveau van de kwaliteitseisen aan peuterspeelzalen meer in lijn te brengen met die van de kinderopvang. Dit omvat inhoudelijke kwaliteitseisen, zoals bijvoorbeeld het opleidingsniveau van de leidsters, en eisen voor ruimte en inrichting van peuterspeelzalen

Tot augustus 2011 hebben kleine gemeenten de tijd om deze elementen te implementeren. Voor de BEL gemeenten geldt dan ook dat het beleid omtrent peuterspeelzalen onder de loep genomen dient te worden, en eventueel moet worden aangepast. De bestuursopdrachten in de BEL gemeenten zijn onderling afgestemd.

2. Doelstelling:

De bestuursopdracht heeft tot doel om voor 1 augustus 2011 te komen tot:

1. een dekkend aanbod VVE in de gemeente Blaricum
2. peuterspeelzaalbeleid waarmee voldaan wordt aan de vereisten uit de Wet Oké

Resultaat

Ten behoeve van het realiseren van een dekkend aanbod VVE gelden de volgende (deel)resultaten:

- Helderheid over wat er nodig is om een dekkend aanbod VVE te realiseren.
- Helderheid over de invulling van het aanbod VVE
- Advies over meest geschikte instelling voor de uitvoering
- Samenwerkingsovereenkomst tussen alle betrokken instellingen.
- Implementatieplan

Ten behoeve van het peuterspeelzaalbeleid gelden de volgende (deel)resultaten:

- Evaluatie van het bestaande peuterspeelzalenbeleid tegen de achtergrond van de Wet OKÉ
- Indien noodzakelijk gebleken bij evaluatie, aangepast peuterspeelzaalbeleid.
- Indien noodzakelijk gebleken, een aangepaste verordening ruimte- en inrichtingseisen peuterspeelzalen.

Het onderzoeksresultaat dient in ieder geval bestuurlijke beslispunten te bevatten, voorzien van een tijdsplanning waarbinnen de besluiten genomen dienen te worden om te voldoen aan de implementatie per augustus 2011. Eén van de onderdelen van de bestuurlijke besluitvorming kan zijn een stimuleringsmaatregel om te voldoen aan een dekkend aanbod VVE in het kader van de Wet Oké. Ook dient duidelijk naar voren te komen wat de rol van de gemeente is in dit traject en hoe zij deze rol kan oppakken. Vervolgens bevat het een stappenplan om tot implementatie over te gaan.

3. Aanpak:

Er dient een onderzoek uitgevoerd te worden dat in ieder geval in gaat op de volgende vragen:

- Heeft Blaricum een dekkend aanbod aan VVE?
- Als er geen dekkend aanbod is, hoe kan dit tot stand worden gebracht?
- De gemeente heeft de visie dat vanaf augustus 2011 slechts 1 instelling zich bezig houdt met VVE. Hiervoor ziet zij als voorwaarde dat de andere instellingen verklaren hiermee in te stemmen, zelf geen VVE zullen doen en instemmen met een doorverwijsfunctie in het kader van de VVE. Kan deze visie worden uitgevoerd?
- Er dient een advies te komen over welke instelling in Blaricum geschikt kan zijn om het aanbod VVE in ieder geval vanaf 1 augustus 2011 te verzorgen.
- Het bestaande peuterspeelzalenbeleid dient te worden afgestemd op de wet OKÉ. Wat zijn de gevolgen van deze wet voor de Blaricumse situatie? Kan de afstemming zodanig worden opgezet dat binnen het bestaande budget adequate subsidie kan worden verleend
- Uitgaande van bovenstaande vragen is het in ieder geval van belang dat het onderzoek ingaat op de vraagbehoefte voor VVE in Blaricum. In overleg met betrokken partijen, waaronder de GGD, kunnen de kinderen met een achterstand in kaart worden gebracht.

4. Participanten (bestuurders, ambtenaren, externe adviseurs):

De peuterspeelzalen, directeurs basisscholen, kinderopvang, GGD/consultatiebureau en schoolbesturen.

5. (Rand)voorwaarden:

Inhoudelijk(e) uitgangspunt(en):

- Het VVE aanbod moet per augustus 2011 geïmplementeerd kunnen worden.
- In principe dient, gelet op de schaal van de gemeente, slechts 1 instelling zich bezig te houden met VVE. Dat betekent dat andere instellingen zich hieraan moeten conformeren en dus zelf geen VVE kunnen aanbieden, maar een doorverwijsfunctie hebben in het kader van de VVE.
- Er moet zoveel mogelijk gebruik gemaakt worden van bestaand (voorbeeld) materiaal. Hierbij valt te denken aan de modelverordening ruimte- en inrichtingseisen peuterspeelzalen van de VNG.
- Waar mogelijk een parallel traject volgen met de gemeente Eemnes en Laren.

- Omvang financiële en personele middelen:

In de begroting 2011 en in de meerjarenraming tot en met 2014 is een bedrag opgenomen van € 19.778 voor de implementatie van de VVE. Er zijn geen plannen om op deze gelden een bezuiniging door te voeren. Ten behoeve van het peuterspeelzaalwerk (twee peuterspeelzalen) is in dezelfde periode een subsidiebedrag beschikbaar van € 82.161.

6. Tijds- en capaciteitsplanning (o.a. doorlooptijd, eigen beheer/uitbesteden):

Veel voorwerk is al verricht. Er ligt een ruwe schets van de implicaties van VVE voor peuterspeelzalen in Blaricum. Na het afronden van de bestuurlijke besluitvorming omtrent de VVE zal de BEL organisatie het onderzoek en implementatie van de maatregel voor VVE op zich nemen. De inschatting is dat totaal voor deze opdracht 250 uur is gemoeid, gelijkelijk verdeeld over de drie gemeenten. Vóór augustus 2011 dient deze opdracht in z'n geheel te zijn voltooid.

7. Kwaliteitseisen (alternatieven, vorm, omvang e.d.)

De resultaten van het onderzoek en het stappenplan voor de implementatie van VVE inclusief de evaluatie van het peuterspeelzaalwerk dienen maximaal 15 pagina's te beslaan.

8. Tussentijdse terugkoppeling (portefeuillehouder, college, commissie):

Na een eerste inventarisatieronde met extern betrokkenen zal een terugkoppeling verzorgd worden naar de portefeuillehouder en beleidsregie. De concept notitie zal, voordat deze aan de extern betrokkenen wordt voorgelegd, met de portefeuillehouder worden doorgenomen. Na input van de extern betrokkenen zal de definitieve versie besproken worden met de portefeuillehouder, en ter besluitvorming worden voorgelegd aan college, rtg en raad. Voor de stimuleringsmaatregel geldt een parallel tijdspad, zodat beide onderdelen tegelijkertijd in de commissie en raad zullen worden aangeboden. Uiterste datum is de raad van 29 juni 2011, in verband met de deadline van augustus en het zomerreces van de raad.

Definitief besluit B&W d.d.:

stekkende:

geplaatst op planningslijst d.d.:

Bijlage 5 overzicht basisscholen en organisaties peuterspeelzalen en kinderopvang in Blaricum

Basisscholen

Naam schoolbestuur	Verenigde Scholen J.A. Alberdingk Thijm
School	Rk basisschool Bijvanck
Brinnummer	07EC
Adres	Levensboom 8 (dependance: Eemnesserweg 18b)
Postcode en plaats	1261 MX Blaricum dependance: 1261 HG Blaricum)
Telefoonnummer	035-5334110 (dependance: 035-5383787)

Naam schoolbestuur	Stichting Villa Primair
School	Openbare basisschool Bijvanck
Brinnummer	18IC
Adres	Levensboom 4
Postcode en plaats	1261 MX Blaricum
Telefoonnummer	035-5233535

Naam schoolbestuur	Stichting Villa Primair
School	Openbare basisschool Blaricum
Brinnummer	18KB
Adres	Eemnesserweg 18 A
Postcode en plaats	1261 HG Blaricum
Telefoonnummer	035- 5334311

Naam schoolbestuur	Stichting Proceon
School	Protestants christelijke basisschool De Levensboom
Brinnummer	06PA
Adres	Levensboom 12
Postcode en plaats	1261 MX Blaricum
Telefoonnummer	035- 5233022

Peuterspeelzalen in Blaricum

Naam	Stichting Kinderopvang Bijvanck (peuterspeelzaal Spelevanck)
Adres	Levensboom 2
Postcode en plaats	1261 MX Blaricum
Telefoonnummer	035 5233246
Maximale capaciteit per week	60

Naam	Stichting Peuterspeelgroep Blaricum
Adres	Eemnesserweg 18 C
Postcode en plaats	1261 HG Blaricum
Telefoonnummer	035 5386328
Maximale capaciteit per week	40

Naam	Peuterspeelgroepje `t Molenwiekje
Adres	Grutto 9
Postcode en plaats	1261 SC Blaricum
Telefoonnummer	
Maximale capaciteit per week	9

Kinderopvang in Blaricum

Naam houder	M. Nieboer en I. Rozema
Naam	KDV Banjer (kdv)
Adres	Ekelshoek 21
Postcode en plaats	1261 TT BLARICUM
Telefoonnummer	(035) 53 89081
Maximale capaciteit dagopvang	61

Naam houder	Stichting Kinderopvang Humanitas Regiokantoor Midden Nederland
Naam	Kindercentrum Berenvanck
Adres	Wetering 20-22
Postcode en plaats	1261 NH BLARICUM
Telefoonnummer	(035) 52 33 489
Maximale capaciteit dagopvang	30

Naam houder	M. Nieboer en I. Rozema
Naam	Banjer (bso)
Adres	Eemnesserweg 18-18A
Postcode en plaats	1261 HG BLARICUM
Telefoonnummer	06-12903575
Maximale capaciteit buitenschoolse opvang	60

Naam houder	Stichting Kinderopvang Humanitas Regiokantoor Amsterdam-Osdorp en 't Gooi
Naam	Kindercentrum Berenvanck
Adres	Wetering 20-22
Postcode en plaats	1261 NH BLARICUM
Telefoonnummer	(035) 52 33 489
Maximale capaciteit buitenschoolse opvang	30

Naam houder	Stichting Kinderopvang Huizen
Naam	Toevlucht
Adres	Levensboom 12
Postcode en plaats	1261 MX BLARICUM
Telefoonnummer	(035) 5244628
Maximale capaciteit buitenschoolse opvang	40

Bijlage 6: “Resultaten onderzoek VVE-indicaties Blaricum”

Zoals afgesproken bij het VVE overleg heeft de GGD een analyse gemaakt van het aantal doelgroepkinderen ofwel kinderen die in aanmerking komen voor VVE voor Blaricum.

Onderstaand hierbij het resultaat.

- een vergelijkbaar percentage VVE-kinderen voor zowel Blaricum Dorp als Blaricum Bijvanck, namelijk 18% (zie voetnoten)
- voor Blaricum Bijvanck (met 56 peuters van 2 of 3 jaar in zorg) komt dat neer op 10 peuters
- voor Blaricum Dorp (met 78 peuters van 2 of 3 jaar in zorg) komt dat neer op 14 peuters

Voetnoten:

Om de benodigde tijd voor dossiernaslag te beperken is met een bescheiden steekproef begonnen (22 van de 134 peuters, ofwel 16%), maar hoe groter de steekproef, hoe eerder het onderscheid tussen beide wijken zichtbaar zal zijn.

Alice van 't Klooster
Rayonmanager JGZ
GGD Gooi & Vechtstreek

Bijlage 7: “Aanmeldprocedure VVE”

- Jeugdarts en Jeugdverpleegkundige zullen tijdens peuterbureaus alert zijn op kinderen die een VVE indicatie hebben. De ouders van desbetreffend kind worden globaal geïnformeerd over VVE. De ouders moeten toestemming geven om de gegevens door te spelen aan SKB. De gegevens van het kind worden op een daarvoor ontwikkeld formulier verzameld (zie bijgaand invulformulier)
 - Wanneer zij toestemming verlenen kunnen ouders zelf contact opnemen met SKB maar SKB kan ook de ouders benaderen.
 - Geven zij geen toestemming dan wordt dit wel geregistreerd op het betreffende formulier om later te kunnen zien hoeveel kinderen met VVE indicatie er zijn die uiteindelijk niet deelnemen aan een VVE programma.
- De jeugdverpleegkundige voegt elke maand deze formulieren samen in één Excel bestandje mailt dit bestand aan het eind van elke maand/ begin volgende maand naar SKB. Een geanonimiseerde lijst zal naar Rob Hendriks van de BEL Combinatie gemaïld worden. Aan de hand hiervan zal SKB ouders gaan benaderen om kennis te komen maken met het VVE-project.
- Als een peuterspeelzaal ‘reguliere’ kinderen heeft waarvan zij denken dat zij voor een VVE in aanmerking zouden moeten komen, dan overleggen zij dit met de jeugdverpleegkundige in Blaricum. Als ze samen overeenkomen dat dit goed zou zijn bespreekt de peuterspeelzaal dit zelf met de ouders van het (reeds aanwezige) kind. De jeugdverpleegkundige noteert dit in het dossier van het kind. Als de jeugdverpleegkundige niet een duidelijke VVE indicatie ziet dan kan zij op het verzoek van de peuterspeelzaal het kind nogmaals uitnodigen op bureau om dit te herbeoordelen.
- 2x per jaar – en zo nodig vaker - is er een peuterspeelzaaloverleg tussen de peuterspeelzaal en het Consultatiebureau waar kinderen besproken kunnen worden.
 - De VVE kinderen zullen worden besproken op bijzonderheden
 - In sommige gevallen kan een situatie van een kind zo zijn verbeterd en kan er besloten worden het kind terug te plaatsen naar een naar een reguliere plek.
- In geval van bijzonderheden kan SKB en het consultatiebureau tussentijds met elkaar overleggen.

Bijlage 7 “invulformulier”

Het formulier wordt nog ingevoegd.

Bijlage 8: “Maximale “bijdrage voor ouders die VVE volgen”

In de AmvB 296 Wet van 7 juli 2010 tot wijziging van de Wet kinderopvang, de Wet op het onderwijstoezicht, de Wet op het primair onderwijs en enkele andere wetten in verband met wijzigingen in het onderwijsachterstandenbeleid staat in Artikel 166: Voorschoolse educatie.

1. Burgemeester en wethouders dragen er zorg voor dat er in een gemeente voldoende voorzieningen in aantal en spreiding zijn waar kinderen met een risico op een achterstand in de Nederlandse taal, als bedoeld in artikel 167, eerste lid, deel kunnen nemen aan voorschoolse educatie die voldoet aan de bij of krachtens de artikelen 1.50b en 2.8 van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen vastgestelde bepalingen.
2. Indien een kind deelneemt aan voorschoolse educatie stellen burgemeester en wethouders de bijdrage voor die ouders voor peuterspeelzaalwerk, bedoeld in artikel 2.1 van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen, vast op een niveau dat overeenkomt met of lager is dan de eigen bijdrage die ouders betalen voor de opvang van kinderen in de zin van hoofdstuk 1 van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen op het moment dat een maximale kinderopvangtoeslag op grond van een algemene maatregel van bestuur in kosten kinderopvang wordt ontvangen.

De volgende conclusies kunnen worden verbonden aan dit artikel:

1. Ouders van kinderen die VVE volgen (uitsluitend de doelgroep) betalen maximaal een jaarbijdrage. Als zij meer kosten moeten betalen, omdat de peuterspeelzaal dat in rekening brengt, moet de gemeente dat compenseren door dit met de peuterspeelzaal te verrekenen.
2. De hier bedoelde maximale bijdrage bedraagt in 2011 € 244,80 (bron brief VNG van 24 december 2010).
3. In de AmvB 297 staat dat bij AmvB criteria worden vastgesteld op grond waarvan een gemeente in aanmerking komt voor een specifieke uitkering (artikel 168a). Hier wordt de specifieke uitkering onderwijsachterstanden bedoeld? In het geval van Blaricum bedraagt dit bedrag € 35.000 vanaf 2011. De relatie tussen vergoeding en kosten is niet relevant. De kosten dienen te worden vergoed ongeacht of de middelen voldoende zijn.
4. Dit alles heeft geen relatie met 1. de hoogte van de inkomens van ouders, 2. sociale zaken (dat alleen ouders hier recht op hebben als ze een uitkering hebben) en 3. de WMO.

Bijlage 9: "Berekening subsidie per peuter"

	Regulier aanbod 2 dagdelen per week	VVE aanbod 4 dagdelen per week
Kosten		
Professionele pedagogisch personeel/plaats	€ 917	€ 2.166
huisvesting/plaats	€ 179	€ 358
overhead/plaats	€ 342	€ 684
activiteiten/plaats	€ 39	€ 78
Totaal kosten/plaats	€ 1.477	€ 3.286
Opslag resultaat/risico	€ 28	€ 64
Totaal te dekken kosten	€ 1.505	€ 3.350

Omgerkend naar uurtarief per peuterplaats

Aantal dagdelen per week	2	4
Aantal uren per dagdeel	2,8	2,8
Aantal uren per week	5,6	11,2
Aantal weken per jaar	40	40
Aantal uren per jaar	224	448
Uurtarief/plaats	€ 6,72	€ 7,48

Blaricum telt 2 gesubsidieerde peuterspeelzalen:

St. Peuterspeelgroep Blaricum	80	peuters	€ 120.400	
Peuterspeelzaal Spelevanck	40	peuters	€ 60.200	
VVE psz Spelevanck	24	peuters		€ 80.400
Totaal			€ 180.600	€ 80.400

Gemeente vergoed van de kosten **49,319%** € **89.070** € **39.653**

€ 128.723

Subsidie per peuter per "schooljaar":	€ 742	€ 1.652		
Ruimte bestuursopdracht reguliere subsidie	€ 82.161			
10% bezuiniging op reguliere subsidie 2011	€ 73.945			
1. Ruimte bestuursopdracht specifiek VVE	€ 19.778			
2. Peuterspeelzalen 66500402 nieuw beleid 60004	€ 35.000			
Totaal 1 en 2	€ 54.778			
Subsidie per peuterspeelzalen	€ 128.723			
St. Peuterspeelgroep Blaricum	80	peuters	€ 49.485	
Peuterspeelzaal Spelevanck	64	peuters	€ 39.588	
VVE peuters Spelevanck	24	peuters		€ 39.653
Totaal			€ 89.073	€ 39.653
Subsidie 2011		oud	nieuw	
St. Peuterspeelgroep Blaricum total	€ 45.645	€	49.485	
Peuterspeelzaal Spelevanck total	€ 36.516	€	39.585	
VVE peuters garantie subsidie voor 24 plaatsen	€ -	€	39.653	
Totaal 2011	€ 82.161	€	128.723	

Bijlage 10: “Model Verordening ruimte- en inrichtingseisen peuterspeelzalen”

Model Verordening ruimte- en inrichtingseisen peuterspeelzalen

De raad van de gemeente Blaricum;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 7 juni 2011, nr...;
gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;

overwegende dat het gewenst is in aanvulling op de Wet kinderopvang en de Beleidsregels kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen nadere eisen te stellen aan de inrichting van peuterspeelzalen;

besluit vast te stellen de volgende verordening:

Verordening ruimte- en inrichtingseisen peuterspeelzalen

Artikel 1 Begripsbepaling

In deze verordening wordt verstaan onder peuterspeelzaal hetgeen daaronder wordt verstaan in de Wet kinderopvang en Beleidsregels kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen.

Artikel 2 Groepspeelruimte

1. In een peuterspeelzaal is voor ieder kind minimaal 3,5 m² bruto-oppervlakte aan groepsspeelruimte beschikbaar.
2. Elke ruimte is ingericht in overeenstemming met het aantal en de leeftijd van de op te vangen kinderen.

Artikel 3 Buitenspeelruimte

1. De peuterspeelzaal beschikt over aangrenzende buitenspeelruimte.
2. De buitenspeelruimte voldoet aan de volgende eisen:
 - a. voor kinderen toegankelijk en veilig bereikbaar;
 - b. een oppervlakte van minimaal 3 m² bruto-oppervlakte speelruimte per aanwezig kind;
 - c. ingericht in overeenstemming met de leeftijd van de op te vangen kinderen.

Artikel 4 Aanwijzing toezichthouders

1. Burgemeester en wethouders zien toe op de naleving van de bij deze verordening gestelde regels.
2. Burgemeester en wethouders wijzen de directeur van de GGD aan als toezichthouder.

Artikel 5 Onderzoek door de toezichthouder

1. De toezichthouder onderzoekt na een aanvraag als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen of de instandhouding redelijkerwijs zal plaatsvinden in overeenstemming met de voorschriften uit deze verordening.
2. Onverminderd het eerste lid onderzoekt de toezichthouder jaarlijks of de exploitatie van een peuterspeelzaal plaatsvindt in overeenstemming met de voorschriften uit deze verordening.
3. Naast het onderzoek, bedoeld in het eerste en tweede lid, kan de toezichthouder incidenteel onderzoek verrichten naar de naleving van de bij deze verordening gestelde voorschriften.

Artikel 6 Vastleggen onderzoeksresultaten

1. De toezichthouder legt zijn oordeel naar aanleiding van een onderzoek bij een peuterspeelzaal vast in een inspectierapport.
2. Indien de toezichthouder oordeelt dat door de houder de bij of krachtens artikel 2 en 3 gegeven voorschriften niet zijn of zullen worden nageleefd, vermeldt hij dat in het rapport.
3. Alvorens het rapport vast te stellen, stelt de toezichthouder de houder in de gelegenheid van het ontwerprapport kennis te nemen en daarover zijn zienswijze kenbaar te maken. De toezichthouder vermeldt de zienswijze van de houder in een bijlage bij het rapport.
4. De toezichthouder zendt het inspectierapport onverwijld aan de houder, die een afschrift daarvan zo spoedig mogelijk ter inzage legt op een voor ouders en personeel toegankelijke plaats.
5. De toezichthouder maakt het inspectierapport uiterlijk drie weken na de vaststelling daarvan openbaar.
6. De toezichthouder stelt burgemeester en wethouders in kennis van de vaststelling van het rapport.

Artikel 7 *Hardheidsclausule*

Burgemeester en wethouders kunnen artikel 2 en 3 buiten toepassing laten of daarvan afwijken, voor zover toepassing gelet op het belang van kwalitatief verantwoorde opvang voor kinderen in een peuterspeelzaal leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard.

Artikel 8 *Overgangsbepaling*

Binnen twaalf maanden na inwerkingtreding van deze verordening voldoet de houder van een peuterspeelzaal aan de voorschriften uit deze verordening.

Artikel 9 *Intrekking voorgaande regeling en inwerkingtreding*

1. De Verordening kwaliteitsregels peuterspeelzalen van de gemeente Blaricum vastgesteld in de openbare vergadering van 23 november 2006 wordt ingetrokken.
2. De nieuwe verordening treedt in werking met ingang van de dag volgend op haar bekendmaking.

Artikel 10 *Citeertitel*

Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening ruimte- en inrichtingseisen peuterspeelzalen gemeente Blaricum 2011

Algemene toelichting

Op 1 augustus 2010 treedt de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen (hierna: de Wet) in werking. Het doel van deze Wet is om jonge kinderen in peuterspeelzalen en kindercentra een veilig en stimulerende omgeving te bieden.

Eén van de onderliggende doelstellingen van de nieuwe Wet is de regelgeving over peuterspeelzalen te harmoniseren met de kinderdagopvang. Hierdoor ontstaat een landelijk kwaliteitskader voor zowel de peuterspeelzalen als de kinderdagopvang met minimum kwaliteitseisen. In de Wet zijn dan ook een aantal minimale eisen voor de peuterspeelzalen vastgelegd en is tevens aan de minister de bevoegdheid gegeven aanvullende regelgeving voor de kwaliteit in een Algemene maatregel van Bestuur vast te leggen (AmvB). Van deze bevoegdheid is tot op heden geen gebruik gemaakt omdat de partijen een convenant hebben afgesloten waarin de kwaliteitseisen voor de houders van peuterspeelzalen nader zijn uitgewerkt¹. De eisen in het convenant hebben als uitgangspunt gediend voor de Beleidsregels kwaliteit peuterspeelzalen (hierna: Beleidsregels) van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). Echter, in deze Beleidsregels zijn geen eisen opgenomen ten aanzien van ruimte en inrichting van de peuterspeelzalen. Bij het opstellen van de modelverordening ruimte- en inrichtingseisen peuterspeelzalen is aangesloten bij het convenant en de Beleidsregels kwaliteitseisen kinderopvang. Het onderhavige model is in overleg met diverse deskundigen op het gebied van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang en de brancheorganisaties tot stand gekomen.

Ruimte en inrichting

Kwalitatief verantwoorde opvang voor kinderen kan niet zonder het stellen van kwaliteitseisen. Eisen inzake ruimte en inrichting vormen hier een essentieel onderdeel van. De eerste levensjaren van een kind zijn belangrijk voor de ontwikkeling van de cognitieve, de sociaal-emotionele en de motorische vaardigheden. De opvoeding door de ouders legt daarvoor de basis, maar ook de rest van de omgeving waarin het kind opgroeit is van belang. Veel kinderen brengen enkele uren per dag door in peuterspeelzalen en andere kindercentra. Ze moeten daar veilig kunnen spelen en voldoende ruimte hebben.

Bestaande eisen over veiligheid en gezondheid die algemeen geldend zijn en volgen uit andere wet- en regelgeving zoals bouwvoorschriften, brandveiligheidsvoorschriften, eisen aan speeltoestellen, keukenhygiëne en dergelijke.

Toezicht In dit hoofdstuk is het kader voor het toezicht beschreven. Op de handhaving, zijn de algemene handhavingsbevoegdheden uit de Awb van toepassing.

¹ Verantwoord peuterspeelzaalwerk: een eerste stap naar de toekomst, Convenant Kwaliteit peuterspeelzaalwerk d.d. 9 november 2009.

Bijlage 11: “Aantal peuters die momenteel een peuterspeelzaal en/of kinderopvanglocatie in Blaricum bezoeken”

Peuterspeelzalen	Aantal peuters per week 2 jarigen	Aantal peuters per week 3 jarigen	Waarvan aantal VVE-indicatie
Spelevanck			
Peuterspeelgroep Blaricum			
`t Molenwiekje			
Kinderdagverblijf			
Banjer			
Berevanck			
Buitenschoolse opvang	Aantal 4 jarigen	Aantal 5 jarigen	
De grote IJsbeer			
De Toevlucht	13 (+3 op wachtlijst)	9	
Peterspeelzalen buiten Blaricum			
Onbekend			
Totaal			

Basisscholen	Aantal 4 jarigen*	Aantal 5 jarigen	Totaal
Rk basisschool De Bijvanck incl dependance	33	42	
Openbare basisschool Bijvanck	17	16	
Openbare basisschool Blaricum	42	48	
Protestants christelijke basisschool De Levensboom	5	9	

* per 1 oktober 2010

Bijlage 12: “Aantal betrokken leidsters en onderwijsgevendenden (in verband met eventuele VVE-scholing)”

Peuterspeelzalen	Aantal leidsters	Waarvan VVE-opgeleid
De Spelevanck		
Peuterspeelgroep Blaricum		
‘t Molenwiekje		
Kinderdagverblijf		
Banjer		
Berevanck		
Buitenschoolse opvang		
De grote IJsbeer		
De Toevlucht		
Totaal		

Bijlage 13: “Aantal leerlingen in de leeftijdscategorie 2 en 3 jaar (hoe groot is het potentieel)”

Bevolking; geslacht, leeftijd, burgerlijke staat en regio, 1 januari 2011

Leeftijd (basis = geboortejaar)	Regio's	Onderwerpen	Bevolking naar geslacht	Regionale coderingen Gemeente code
		Onderwerpen	Mannen en vrouwen	
		Perioden	Aantal	
0 jaar	Blaricum	2011	57	376
1 jaar	Blaricum	2011	62	376
2 jaar	Blaricum	2011	70	376
3 jaar	Blaricum	2011	69	376
4 jaar	Blaricum	2011	79	376
5 jaar	Blaricum	2011	90	376
Totaal leeftijden	Blaricum	2011	8957	376

Regionale prognose kerncijfers 2009-2025 gemeente Blaricum		
---	--	--

Perioden	Aantal 2 en 3 jarigen
2010	138
2011	139
2012	141
2013	140
2014	137
2015	129
2016	125
2017	125
2018	124
2019	123
2020	121

Conclusie:

Het gaat in de gemeente Blaricum om gemiddeld 131 peuters in de leeftijd van 2 en 3 jaar in de periode 2010-2020

Dit aantal zal in de komende jaren tot en met 2022 geleidelijk dalen

Het totaal aantal kinderen (2 tot en met 5 jarigen) die betrokken zijn bij de voor- en vroegschoolse educatie bedraagt circa 352 (peiling 1 oktober 2010)

Bibliotheek Huizen –Laren-Blaricum en VVE-beleid in kader van wet OKE (ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie)

Ook de bibliotheek Huizen-Laren-Blaricum is een belangrijke partij als het gaat om samenwerking. Ook de bibliotheek Huizen-Laren-Blaricum heeft extra aandacht voor specifieke doelgroepen. Deze is gericht op het voorkomen of verminderen van (taal) achterstanden, zodat men actief kan deelnemen aan de maatschappij. Gebleken is uit onderzoek dat kinderen die op zeer jonge leeftijd worden voorgelezen later sneller leren lezen en een betere taalontwikkeling doormaken.

Zo is ook de voor en vroegschoolse periode een belangrijk onderwerp voor de bibliotheek Huizen-Laren-Blaricum. Deze aandacht kan op verschillende manieren vorm krijgen door middel van een aanbod op het gebied van leesbevordering en boekpromotie en een goede stimulering van de taalontwikkeling van het kind.

De bibliotheek wil met haar dienstverlening bereiken dat jonge kinderen en hun ouders en begeleiders (zoals peuterspeelzaalleidsters) al vroeg intensief in aanraking komen met (voor)lezen, boeken en kennismaken met de openbare bibliotheek.

Centraal staat het samen plezier laten beleven aan het (voor)lezen.

De bibliotheek werkt bij het ontwikkelen van de dienstverlening nauw samen met de betrokken professionals van de gemeenten, peuterspeelzalen, kinderdagverblijven, basisscholen en consultatiebureaus.

De bibliotheek brengt de peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en basisscholen die intekenen op het jaarprogramma voor deze doelgroep een tarief in rekening naar rato van de hoeveelheid diensten die afgenomen worden.

Wat heeft de bibliotheek Huizen-Laren-Blaricum te bieden:

1. Het geven van lezingen voor leidsters en ouders waarbij het belang van (voor)lezen centraal staat: Waarom, hoe en wat lees ik voor? Welke materialen zijn per leeftijdsgroep het meest geschikt?
2. Peuterspeelzalen en kinderdagverblijven (ouders, leidsters en kinderen) komen op bezoek in de bibliotheek en maken kennis met de mogelijkheden van de bibliotheek. Indien gewenst kan de bibliotheek ook langskomen op de peuterspeelzaal of kinderdagverblijf.

3. De peuterspeelzalen en kinderdagverblijven kunnen collecties boeken - op maat voor hen samengesteld - lenen, zoals leuke voorleesboeken maar ook boeken over thema's als dieren, seizoenen, feest en versjes.
4. Het project Boekstart* waarbij gemeente, GGD, consultatiebureau en bibliotheek zeer nauw samenwerken. De gemeente stuurt een wervende brief naar ouders van pas geboren baby's (drie maanden oud) met daarin het aanbod om een origineel babykoffertje met inhoud in de bibliotheek op te halen en hun kind meteen al als lid in te schrijven. De bibliotheek beschikt over een speciale collectie babyboekjes en geschikte voorleesboeken en boeken met tips voor ouders en opvoeders.
5. Rondom Boekstart* kunnen bijeenkomsten voor ouders, of professionals van de betrokken peuterspeelzalen/kinderdagverblijven/consultatiebureau georganiseerd worden.

*Boekstart maakt deel uit van het "Kunst van Lezen" – beleid van het Ministerie van Onderwijs, cultuur en wetenschap.

Bijlage 15: “Wat is het verschil tussen kinderopvang en peuterspeelzalen?”

	Kinderopvang	Peuterspeelzaalwerk
1.	<p><i>Kinderopvang</i> Het bedrijfsmatig of anders dan om niet verzorgen en opvoeden van kinderen tot de eerste dag van de maand waarop het voortgezet onderwijs voor de kinderen begint.</p> <p>Onderscheid wordt gemaakt tussen</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Dagopvang: opvang</i> van kinderen van 0 tot 4 jaar gedurende halve of hele dagen - <i>buitenschoolse opvang: opvang</i> van kinderen van 4 tot 12 jaar voor en na schooltijd - <i>Gastouderopvang: kinderopvang</i> in een gezinssituatie door een ander dan degene die als ouder aanspraak kan maken op een tegemoetkoming in de kosten van kinderopvang op grond van artikel 4 van de Wet kinderopvang, of diens partner, bestaande in de gelijktijdige opvang van ten hoogste vier kinderen in de woning waar de ouder of de gastouder zijn hoofdverblijf heeft. 	<p><i>Peuterspeelzaalwerk</i> Verzorging en opvoeding in een peuterspeelzaal, waaronder wordt verstaan: een voorziening waarin uitsluitend kinderen vanaf de leeftijd van twee jaar tot het tijdstip waarop zij kunnen deelnemen aan het basisonderwijs, verblijven in een speelgroep.</p>
2.	<p>Kinderopvang wordt gebruik van gemaakt als beide ouders werken of een opleiding volgen en daarbij opvang voor het kind (in de leeftijd van 0 t/m 12 jaar) nodig hebben.</p> <p>Het betreft gehele dagopvang. Afhankelijk van het kinderdagverblijf zijn de openingstijden tussen 7.00/7.45 uur en 18.00 uur.</p> <p>Kinderdagverblijf is het gehele jaar open</p>	<p>Bij een peuterspeelzaal speelt opvang geen rol. In een peuterspeelzaal krijgen kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar gelegenheid om onder begeleiding te spelen en andere kinderen te ontmoeten in een veilige en uitdagende speelomgeving.</p> <p>Van 08:30/09:00 tot 11:30/12:00 uur.</p> <p>Peuterspeelzalen zijn bedoeld voor de ontwikkeling en het speelplezier van kinderen.</p> <p>Peuterspeelzaal is de schoolvakanties gesloten</p>
3.	Een kinderdagverblijf heeft op een peutergroep minder kinderen dan een peuterspeelzaal.	Op een peuterspeelzaal draait het om samen spelen (wennen aan de basisschool). Peuterspeelzalen werken vaak samen met de basisschool gericht op het bevorderen van de doorgaande leerlijn.
4.	Op kinderdagverblijven eten kinderen tussen de middag (en soms ook warm eten om 17:00 uur)	Niet van toepassing
5.	In de Wet Kinderopvang is geregeld dat ouders recht hebben op een tegemoetkoming van het Rijk in de kosten van de kinderopvang indien gebruik wordt gemaakt van kinderopvang (dagverblijf, buitenschoolse opvang, gastouderopvang). De hoogte van de tegemoetkoming is afhankelijk van het inkomen.	De ouderbijdrage van de peuterspeelzalen wordt bepaald door de peuterspeelzaal. Hiervoor krijgen ouders geen tegemoetkoming van het Rijk.
6.	<ul style="list-style-type: none"> • Inzet personeel: tenminste één gediplomeerde kracht op een groep • Altijd gediplomeerde krachten op de groep 	Tenminste twee gediplomeerde krachten op een groep bij VVE (bij regulier peuterspeelzaalwerk 1 gediplomeerde leidster
7.	<ul style="list-style-type: none"> • Eén leidster op max. 6 kinderen van 2 tot 3 jaar • Eén leidster op max. 8 kinderen van 3 tot 4 jaar • Drie leidsters op maximaal 16 kinderen 	<p>Groepsgrootte / leidsters/kind-ratio:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eén leidster op maximaal 8 kinderen • Maximaal 16 kinderen per groep

Bijlage 16: “Samenwerking”

In de Blaricummer situatie opteert het college voor een lichte samenwerking. Overweging hierbij is ook dat indien de gemeente met meerdere voorschoolse voorzieningen (peuterspeelzalen en kinderopvang) afspraken maakt over het aanbieden van VVE programma's de vraag aan de orde is of de gemeente verplicht is over te gaan tot aanbesteding. Het college kiest niet voor deze arbeidsintensieve werkwijze. De gedachte bij het college is dan ook om de VVE per 1 augustus 2011 onder te brengen bij één peuterspeelzaal.

Het college wil in de nabije toekomst de samenwerking nader onderzoeken en indien gewenst stimuleren. Een lichte samenwerking is gericht op het uitwisselen van kennis en expertise tussen peuterspeelzalen en kinderopvang. Het gaat dan om expertise op het terrein van VVE, pedagogische aanpak of de professionaliteit van de organisatie en/of personeel. Een kinderopvangorganisatie en een organisatie voor peuterspeelzaalwerk werken dan op verzoek van de gemeente samen op enkele onderdelen van het organisatorisch of pedagogisch beleid. Met deze vorm van samenwerking wordt vooral bevorderd dat de voorzieningen profiteren van elkaars kracht en ervaring en dat ze meer op elkaar afgestemd raken.

Gemeenten kunnen bijvoorbeeld voor deze samenwerking kiezen omdat ze het invullen van de nieuwe wettelijke taken, met name voor VVE, naar eigen inschatting beter kunnen vervullen als beide voorschoolse voorzieningen in beperkte mate samenwerken. Een tweede veel gehoorde reden vanuit gemeenten voor een dergelijke samenwerking is de wens om de kwaliteit van beide voorzieningen te verhogen en meer gelijk te trekken.

De gemeente moet eerst met beide voorzieningen om tafel gaan zitten, hen overtuigen dat lichte vorm van samenwerking meerwaarde heeft en bezien of eventuele belemmeringen kunnen worden weggenomen. Indien alle partijen deze meerwaarde zien, dan is het zaak dat de gemeente de lichte vorm van samenwerking, dus vooral de uitwisseling van kennis en expertise, faciliteert. De regie is hier voorzichtig sturend van aard, gericht op het scheppen van vertrouwen en het geven van relevante informatie over de wetgeving. Maar ook over bijvoorbeeld recente inzichten in het belang van voorschoolse opvang en educatie van de kinderen, hun ouders, en de lokale samenleving in bredere zin.

Faciliteren uitwisseling expertise op de werkvloer. Hierbij valt te denken aan:

- Organiseren (workshop) bijeenkomsten voor leidsters (of pedagogisch medewerkers). Dit kan bijvoorbeeld gaan over de OKE wet en hoe daarmee om te gaan, over pedagogische visie of het werken met een VVE programma.
- Aanbieden gezamenlijke scholing van medewerkers van verschillende voorschoolse instellingen (bijv. in het kader van VVE-sterk).

Faciliteren uitwisseling expertise op managementniveau

Daarnaast kan de gemeente ook afstemming en overleg stimuleren op managementniveau door minimaal jaarlijks een overleg in het leven te roepen met het management en de besturen van de voorschoolse voorzieningen in de gemeente. Thema's die aan de orde kunnen komen zijn:

- Vaststellen agendapunten voor LEA (bv afstemming voor- en vroegschoolse educatie, doorgaande lijn).
- Zorgen voor afstemming met andere beleidsontwikkelingen, zoals CJG en brede school.
- Inventariseren van de verschillende visies op de toekomst van de voorschoolse voorzieningen in de gemeente en verkennen van mogelijk verdergaande samenwerking tussen partijen.

De uitwisseling van expertise kan op diverse manieren spin-off krijgen. De gemeente kan hierop uiteraard aansturen. We denken dan aan:

- De kinderopvangleidsters krijgen hulp van peuterspeelzaalleidsters bij het uitvoeren van hun VVE-programma.
- Het management van de kinderopvangorganisatie ondersteunt de coördinator peuterspeelzaalwerk bij het verder professionaliseren van het peuterspeelzaalwerk.
- Organisaties helpen elkaar bij het formuleren of aanpassen van het pedagogisch plan.